

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczenia Narkomanii na 2018 rok.

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczenia Narkomanii Gminy Daleszyce na 2018r. jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy w roku 2018. Dokument ten jest kompatybilny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Daleszyce na lata 2014-2020. Program określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczenia narkomanii, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Miejsko - Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program adresowany jest do mieszkańców Gminy Daleszyce i skierowany jest do dzieci, młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców w tym osób uzależnionych i ich rodzin. Realizacja zadań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczenia narkomanii jest finansowana ze środków pochodzących z opłat za wydanie przez Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

Alkohol jest towarem legalnym, powodującym jednak istotne szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Konsumpcja alkoholu znacznie zwiększa ryzyko powstawania wielu szkód społecznych. Ryzyko to uzależnione jest od dawki spożywanego alkoholu w taki sposób, że im większe spożycie alkoholu, tym większe ryzyko. Szkody spowodowane przez osobę pijącą alkohol tworzą zróżnicowane kontinuum – od hałasów nocnych i budzenia innych, do bardziej poważnych konsekwencji, np. przemocy wobec współmałżonka, znęcanie się nad dziećmi, przestępstw, aktów przemocy czy zabójstw. Ogólnie rzecz biorąc, im większe jest spożycie alkoholu, tym poważniejsze jest przestępstwo czy groźniejsze uszkodzenie ciała. Alkohol zwiększa ryzyko wystąpienia około sześćdziesięciu chorób i stanów chorobowych, w tym uszkodzeń ciała, zaburzeń psychicznych i behawioralnych, chorób układu pokarmowego, nowotworów, chorób układu sercowo- naczyniowego, zaburzeń odporności, chorób płuc, mięśni i układu kostnego, zaburzeń płodności i uszkodzeń prenatalnych. Uzależnienie powoduje dezorganizację życia społecznego osób nim dotkniętych i ich rodzin. Istnieje wysoka zależność między uzależnieniem od alkoholu a bezrobociem, niższym statusem socjoekonomicznym, wypadkami i przemocą interpersonalną.

I. Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gmin należy prowadzenie działań

związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w Europie alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Ryzyko szkód zdrowotnych spowodowanych alkoholem zależy w znacznej mierze od ilości wypijanego alkoholu, przy czym naukowcy nie określili dotąd dawki całkowicie bezpiecznej, czyli takiej, która gwarantowałaby zupełny brak negatywnych konsekwencji spożywania napojów alkoholowych dla zdrowia. Większość problemów zdrowotnych o charakterze somatycznym i/lub psychicznym pojawia się w wyniku przewlekłego nadużywania alkoholu.

Wypijany alkohol najlepiej przeliczać na **PORCJĘ STANDARDOWĄ**

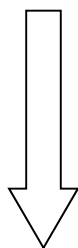
mała szklanka kieliszek	=	lampka	=	mały
200 ml		100 ml		
25 ml				
5% piwa		10% wina		40%
wódki				

PORCJA STANDARDOWA

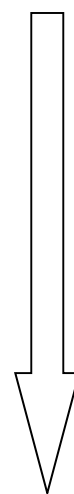
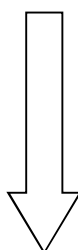
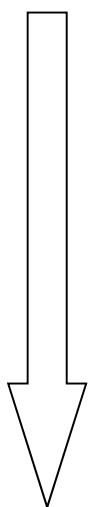
zawiera 10 gramów czystego alkoholu etylowego.
Alkohol jest rozkładany w organizmie przez wątrobę.
W ciągu godziny spalana jest jedna porcja standardowa.

Wykres 1 Polski system rozwiązywania problemów alkoholowych

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania realizowane przez organy administracji rządowej

Gminne programy profilaktyki

profilaktyki
i rozwiązywania problemów alkoholowych

dochody z opłat za korzystanie
zezwoleń
z zezwoleń na sprzedaż alkoholu
(detal)

Wojewódzkie programy

i rozwiązywania problemów
alkoholowych

dochody z opłat za wydanie
na sprzedaż alkoholu
(piwo i wino – hurt)

II. OPIS SYTUACJI ORAZ SYSTEMU POMOCY OSOBOM UZALEŻNIONYM W GMINIE DALESZYCE .

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys. tj. 2,4%, zaś osób pijących szkodliwie na ok 2,5 mln tj. ok. 9,5%. W odniesieniu do liczby mieszkańców Gminy Daleszyce (15 828) należy szacować, iż w Gminie Daleszyce jest ok. 370 osób uzależnionych i 470 osób pijących szkodliwie. W Gminie Daleszyce zlokalizowanych jest 76 punktów sprzedaży napojów

alkoholowych. Na jeden punkt przypada ok. 208 mieszkańców. Średnia w Polsce wynosi ok.300 mieszkańców. Światowa Organizacja Zdrowia jako bezpieczny wskaźnik określa liczbę 1000 - 1500 mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych. Na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne i całonocne oraz ambulatoryjne w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej.

Osoby uzależnione i członkowie ich rodzin z terenu gminy korzystają z zaplecza terapeutycznego zlokalizowanego w Mieście Kielce oraz stacjonarnego w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy. Ponadto w Daleszycach funkcjonuje Punkt Konsultacyjny udzielający pomocy osobom uzależnionym i członkom rodzin z problemem alkoholowym. Punkt konsultacyjny pełni ważną rolę w lokalnym systemie pomocy, jednak do jego zadań nie należy prowadzenie psychoterapii osób uzależnionych. Natomiast pracę psychoterapeutyczną z rodzinami osób uzależnionych prowadzi od października 2017 psychoterapeutka - specjalista Terapii Uzależnień, Certyfikowany superwizor Krajowego Biura do spraw Przeciwdziałania narkomanii- w formie spotkań indywidualnych oraz grupy wsparcia . Zatrudnienie dodatkowego specjalisty podyktowane zostało koniecznością wzmocnienia pracy z członkami rodzin z problemem uzależnienia zarówno alkoholowego jak i od narkotyków. Dodatkowo uruchomiono wsparcie w postaci porad specjalistycznych udzielanych bezpłatnie przez psychologa, pedagoga i radcę prawnego, którzy dwa razy w miesiącu udzielają wsparcia w postaci konsultacji indywidualnych członkom rodzin. W gminie od 2016 roku działa również Ośrodek Mediacji Rodzinnych, w którym przeszkoleni w ramach projektu mediatorzy rodzinni prowadzą mediacje pozasądowe - niezwykle pomocne w konfliktach i sporach rodzinnych będących często przyczyną uzależnień. Coraz większa liczba mieszkańców gminy korzysta z powyższych usług – świadomie diagnozując swoje problemy oraz podejmując działania na rzecz niwelowania problemu.

III. CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2018r.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczeniu Narkomanii na 2018 rok jest zmniejszenie skali skutków zdrowotnych i społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu i przeciwdziałanie narkomanii:

1. Cele szczegółowe

1. Rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Daleszyce oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.

2. Kreowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych, służącej zmniejszeniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom związanym z uzależnieniami, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
3. Propagowanie zdrowego stylu życia przez wprowadzanie do szkół rekomendowanych programów profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności.
4. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.
5. Kontrola rynku napojów alkoholowych, w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania oraz podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Stwarzanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

IV. DZIAŁANIA PLANOWANE DO REALIZACJI 2018 r.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i zwalczania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Zgodnie z zapisami art. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych” jest zadaniem własnym gmin, realizowanym w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie prowadzi często do podejmowania innych zachowań ryzykownych i – jak podkreślają specjaliści – zaburza proces rozwojowy. Wśród szkód można wymienić np.: upośledzanie czynności poznawczych: koncentracji uwagi, zapamiętywania, uczenia się, rozwoju kontroli emocjonalnej. Jak wynika z ostatnich ogólnopolskich badań ESPAD obejmujących uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych oraz uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych, w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem jakiegokolwiek napoje alkoholowe piło około 72% 15-latków i blisko 93% 17–18-latków.

Istotnym elementem działań profilaktycznych są działania dotyczące edukacji publicznej. Działania edukacyjne i informacyjne wzmacniają skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec alkoholu. Celem tych działań jest informowanie społeczności lokalnej o tym, gdzie i jak szukać pomocy w sytuacjach związanych z negatywnymi konsekwencjami używania alkoholu.

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym jest jednym z priorytetowych zadań samorządów lokalnych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Szkoły i placówki opiekuńczo-wychowawcze wydają się naturalnym miejscem do realizacji działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą. Wiele zagadnień z tego obszaru jest podejmowanych w ramach pracy wychowawczej czy edukacyjnej np. w ramach realizacji edukacji zdrowotnej czy też świetlic w których

realizowany jest program opiekuńczo- wychowawczy z elementami socjoterapii. Warto podkreślić, iż w pierwszej kolejności nacisk powinien być położony na wdrażanie programów o potwierdzonej skuteczności.

Zadania do realizacji w 2018r.:

- ❖ Wspieranie działania Świetlicy Integracyjno-Wspierającej „Promyczek” realizującej program opiekuńczo- wychowawczy z elementami socjoterapii dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem organizacji wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych podczas ,którego realizowany jest program profilaktyczny.
- ❖ Współdział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych związanych z problematyką uzależnień.
- ❖ Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy.
- ❖ Finansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu: uzależnienia od alkoholu, narkotyków, przeciwdziałania przemocy -realizowanych w szkołach na terenie gminy .
- ❖ Współpraca z pedagogami szkolnymi oraz dyrektorami szkół w zakresie zapewnienia opieki i pomocy edukacyjnej dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy uzależnień.

2 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin.

Leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu prowadzą podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne, i całodobowe oraz ambulatoryjne. Świadczenia zdrowotne udzielane są w: poradni leczenia uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, poradni leczenia uzależnień, dziennym oddziale terapii uzależnienia od alkoholu, całodobowym oddziale leczenia uzależnień, oddziale leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych. Podstawową metodą leczenia jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu. Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia- osoby uzależnione, aktywnie korzystały z oferty ruchów samopomocowych, przede wszystkim aby systematycznie uczestniczyły w spotkaniach Anonimowych Alkoholików (AA) oraz zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Czas niezbędny do przeprowadzenia skutecznej terapii to 18-24 miesiące. Pierwszy, podstawowy etap psychoterapii uzależnienia od alkoholu w zakładach stacjonarnych i oddziałach dziennych trwa od sześciu do ośmiu tygodni, natomiast w placówkach ambulatoryjnych od czterech do sześciu miesięcy. Cały cykl psychoterapii uzależnienia trwa do dwóch lat i obejmuje do 240 godzin terapii grupowej i do 50 godzin terapii indywidualnej w ciągu roku. Po zakończonej terapii stacjonarnej osoby uzależnione, w celu kontynuowania leczenia, kierowane są do dalszej psychoterapii

w zakładach ambulatoryjnych oraz do grup samopomocowych Anonimowych Alkoholików i klubów abstynenta. Czas leczenia w Oddziałach Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych nie przekracza 10 dni. W Polsce **leczenie uzależnienia jest dobrowolne**, z wyjątkiem sytuacji sądowego zobowiązania do leczenia. Leczenie zaburzeń wynikających z używania alkoholu **jest bezpłatne, również dla osób nieubezpieczonych**.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Narastanie problemu alkoholowego skłania niepijących członków rodziny do szukania sposobów pozwalających im przetrwać w sytuacji permanentnego stresu, braku poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji, niemożności zaspokojenia elementarnych potrzeb psychologicznych, a czasami również biologicznych. Osoba pijąca z biegiem czasu coraz silniej koncentruje się na alkoholu, wycofuje się z pełnienia ról życiowych. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być **współuzależnienie**. Osoba współuzależniona:

- Przejawia silną koncentrację myśli, uczuć i zachowań na zachowaniach alkoholowych osoby pijącej,
- Szuka usprawiedliwień sytuacji picia, zaprzeczania problemowi,
- Ukrywa problem picia przed innymi,
- Przejmuje kontrolę nad piciem osoby bliskiej (ogranicza sytuacje alkoholowe, wylewa alkohol, odmierza ilości, kupuje alkohol, aby pijący nie wychodził z domu itp.),
- Przejmuje odpowiedzialność za zachowania pijącego partnera, łagodzi konsekwencje picia: kłamie, płaci długi, dba o higienę pijącego, o jego wizerunek itp.
- Przejmuje za osobę pijącą obowiązki domowe, które ona zaniedbuje.

Współuzależnienie nie jest chorobą - jest zespołem nieprawidłowego przystosowania się do sytuacji problemowej. Koncentrując się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera, osoba współuzależniona nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie, co w efekcie ułatwia pijącemu dalsze spożywanie alkoholu.

Poza profesjonalną terapią współuzależnienia pomocne dla osób mających pijących bliskich mogą być spotkania Wspólnoty Al-Anon, której celem jest wspieranie się osób współuzależnionych w trudnościach wynikających z życia z osobą pijącą i w zmianie swojego funkcjonowania na bardziej satysfakcjonujące.

Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin

W Polsce działa ponad 2 tys. punktów konsultacyjnych, które udzielają pomocy osobom uzależnionym i członkom rodzin z problemem alkoholowym. Powinny być one tworzone w tych gminach, w których nie ma placówek leczenia uzależnienia od alkoholu lub dostęp do nich jest utrudniony, np. ze względu na dużą odległość lub skomplikowany dojazd.

Punkty konsultacyjne pełnią ważną rolę w lokalnym systemie pomocy, jednak do ich zadań nie należy prowadzenie psychoterapii osób uzależnionych, która jest zbiorem świadczeń zdrowotnych, a te udzielane są wyłącznie przez podmioty prowadzące działalność leczniczą.

Obecnie oferta punktów konsultacyjnych stała się bardziej interdyscyplinarna, a ich zadaniem jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci). W przypadku podejrzenia występowania uzależnienia właściwą formą pomocy jest skierowanie do placówki odwykowej.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego:

1. motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia
2. motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego w
3. udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia
4. rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwości
5. i
6. gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny. Punkty konsultacyjne mogą być prowadzone przez samorząd terytorialny, stowarzyszenia abstynenckie i inne podmioty pozarządowe.

Zadania w realizacji w 2018 r.:

- ❖ prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad,
- ❖ Pokrywanie kosztów badań przeprowadzanych przez specjalistów w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz ewentualnego wskazania zakładu leczniczego osób kierowanych,
- ❖ Współpraca z placówkami ochrony zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu.
- ❖ Budowanie lokalnej koalicji osób, służb, instytucji w sprawie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy przez kontynuowanie współpracy Policji, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejsko - Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szkół i innych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom na terenie gminy.
- ❖ Realizacja poradnictwa specjalistycznego na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym oraz narkomanii,
- ❖ Prowadzenie Ośrodka Mediacji Rodzinnych,

- ❖ Prowadzenie grup wsparcia oraz grup samopomocowych dla osób po odbytych leczeniu oraz członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii przez psychoterapeutę -specjalistę terapii uzależnień,

3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Jest podłożem przemocy w rodzinie. Najczęściej to rodziny osób pijących szkodliwie

i uzależnionych zgłaszają się do różnych instytucji udzielających pomocy z oczekiwaniem skłonienia ich pijących bliskich do podjęcia leczenia uzależnienia.

Ważnym zadaniem osób pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom. Celem budowania kompleksowego systemu pomocy istotnym czynnikiem jest współpraca z Gminnym Zespołem interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy.

Zadania w realizacji w 2018 r.:

- ❖ Udział w realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Daleszyce.
- ❖ Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień i przeciwdziałaniu patologiom społecznym.

Realizując poszczególne zadania określone w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, Samorząd Gminy może współpracować z organizacjami pozarządowymi. Przy procedurze zlecenia zadań organizacjom pozarządowym zastosowanie ma ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2016 r., poz. 239 ze zm.).

Organizacje pozarządowe, których statutowym celem są działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych stanowią ważne ogniwo promowania zdrowego i trzeźwego stylu życia dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz podejmują działania na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień na poziomie lokalnym.

Zadania do realizacji w 2018r.:

- ❖ Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież: dofinansowanie programu profilaktycznego „Bezpieczne ferie 2018r.”

- ❖ Otwarty konkurs ofert na wspieranie zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowanych przez organizacje pozarządowe

5. Ograniczenie dostępności do alkoholu.

Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Alkohol ze względu na swoją dwoistą naturę nie jest zwyczajnym towarem i nie podlega zasadom wolnego rynku. Podwójna rola alkoholu polega na tym, że z jednej strony jest to produkt legalnie dostępny, ale z drugiej to substancja psychoaktywna i szkodliwa, dlatego regulacje prawne związane z alkoholem mają charakter ograniczający. Zestaw środków reglamentacyjnych, za pomocą których państwo wpływa na kwestie alkoholowe, jest dość szeroki. Należą do niego m.in. ograniczenia w dostępie do alkoholu poprzez limitowanie punktów sprzedaży i określanie zasad ich rozmieszczenia, konieczność uzyskania zezwolenia na handel alkoholem, zakazy i ograniczenia dotyczące reklam, zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym, eliminowanie nietrzeźwości i spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

Zadania w realizacji w 2018 r.:

- ❖ Współpraca MGKRPA z przedsiębiorcami prowadzącymi punkty sprzedaży alkoholu na terenie gminy.
- ❖ Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży/w miejscu sprzedaży (gastronomia) na terenie gminy Daleszyce.
- ❖ Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania przepisów i zasad ich sprzedaży.

6. Działalność Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Daleszycach:

1. opracowywanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
2. przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego,
3. wzywianie na rozmowę osób, co do których wpłynęły zgłoszenia o leczenie odwykowe,
4. wzywianie na rozmowę członków rodziny osoby uzależnionej,
5. kierowanie osób z problemem alkoholowym do poradni uzależnień lub do ośrodków odwykowych,

6. kierowanie osób zgłoszonych do komisji na badanie psychiatryczno-psychologiczne przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym i występowanie do Sądu Rodzinnego o wydanie nakazu leczenia,
7. podejmowanie i koordynowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień,
8. współpraca z poradniami leczenia uzależnień w Kielcach i oddziałami odwykowymi przy Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy,
9. współpraca ze: szkołami, świetlicami środowiskowymi, parafiami rzymskokatolickimi, służbą zdrowia itp.
10. współpraca z kuratorami sądowymi, społecznymi,
11. informowanie o możliwościach korzystania z usług terapeutycznych, leczniczych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
12. kontrolowanie placówek handlu detalicznego i gastronomicznego z napojami alkoholowymi,
13. opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
14. finansowanie szkoleń i konferencji dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
15. finansowanie wydatków rzeczowych Komisji MGKRPA oraz diet za udział członków
16. komisji wyłaczanych na podstawie list obecności.

7. Zasoby umożliwiające realizację Programu:

- ❖ Punkt Konsultacyjny w Daleszycach,
- ❖ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Daleszycach,
- ❖ 12 szkół, w tym 2 gimnazja (Daleszyce, Suków),
- ❖ Komisariat Policji w Daleszycach,
- ❖ Straż Miejska w Daleszycach,
- ❖ Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- ❖ Sąd Rejonowy w Kielcach III Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- ❖ Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- ❖ Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Daleszycach,
- ❖ Świetlica Integracyjno-Wspierająca „Promyczek” w Daleszycach,
- ❖ Organizacje pozarządowe,
- ❖ Samorząd terytorialny,

V. Ewaluacja programu

Ewaluacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczenia Narkomanii przyjętego przez Radę Miejską Daleszyce na 2018 r. zostanie dokonana w oparciu o:

- 1/ potrzeby i oczekiwania zgłaszane w formie wniosków przez placówki oświatowe z terenu Gminy Daleszyce z zakresu profilaktyki uzależnień (narkomanii, przemocy, agresji) wśród

dzieci i młodzieży,

2/ potrzeby i oczekiwania zgłaszane w formie wniosków ze środowiska lokalnego dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i innych środków uzależniających.

Ponadto MGKRPA przedstawi Radzie Miejskiej w Daleszycach w kolejnym roku sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczania Narkomanii.

INFORMACJA O REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ZA 2018 ROK

I. ZAGADNIENIA OGÓLNE

Realizacja zadań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym wynika z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zadania te realizowane są w oparciu o gminny program, który jest corocznie uchwalany przez Radę Miejską w Daleszycach. Realizacja zadań jest finansowana z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży (detal). Z tego tytułu w 2018r. do budżetu gminy wpłynęła kwota 203.762,42zł. Działania podejmowane przez Gminę w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych obejmują szerokie spektrum zagadnień: począwszy od profilaktyki poprzez terapię i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu oraz pomoc dla członków rodzin osób uzależnionych. Celem opracowania niniejszego sprawozdania wykorzystano informację z realizacji zadań wykonywanych przez Szkoły z terenu gminy Daleszyce, Urząd Miasta i Gminy Daleszyce, Świetlicę Integracyjno-Wspierającą „Promyczek”, Punk Konsultacyjno-Terapeutyczny oraz wykorzystano opracowania własne Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. MIEJSKO GMINNA KOMISJA W LOKALNYM SYSTEMIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ze względu na powierzone jej przez ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadania, odgrywa zasadniczą rolę w lokalnej polityce społecznej. Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce. W skład Miejsko -Gminnej Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do głównych zadań gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należą m.in.: inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i

rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujętych w gminnym programie, podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Daleszycach w roku 2018 odbyła 26 posiedzeń udokumentowanych protokołami, w efekcie których podjęła następujące działania:

- wpłynęło 50 nowych wniosków o leczenie odwykowe, których wnioskodawcami byli: członkowie rodzin, Policja, Prokuratura Rejonowa w Kielcach, pracownicy socjalni MGOPS w Daleszycach, kuratorzy zawodowi Sądu Rodzinnego w Kielcach – z czego 25 informacji złożyli członkowie rodzin osób uzależnionych.
- wystawiono 192 wezwania w sprawie zgłoszenia się na posiedzenie MGKRPA, (wezwanie jednej osoby MGKRPA może dokonywać trzykrotnie) w tym dla osób:
 - zgłoszonych – 139 wezwań,
 - członków rodzin – 53 wezwań,
- ▲ przeprowadzono 98 rozmów motywujących, w tym:
 - z 57 osobami zgłoszonymi,
 - z 41 z członkami ich rodzin,
- ▲ 33 wnioski skierowano do Sądu Rejonowego w Kielcach w sprawie zastosowania zobowiązania do leczenia odwykowego z czego 21 osób zostało przebadanych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- ▲ w 43 przypadkach wystąpiono do Komisariatu Policji w Daleszycach o sporządzenie opinii o osobach nadużywających alkoholu, które zostały zgłoszone do MGKRPA,
- ▲ 16 osób wobec których zachodziło podejrzenie choroby alkoholowej, skierowano na badania specjalistyczne celem wydania opinii psychiatryczno-psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu lecznictwa odwykowego. Na badania zgłosiło się 11 osób. W wyniku przeprowadzonych badań: 6 osób zostało skierowanych celem odbycia leczenia w warunkach stacjonarnych, 2 osoby zostały skierowane na odbycie terapii w warunkach ambulatoryjnych, wobec 3 osób została wydana opinia, iż nie wymagają zastosowania leczenia odwykowego,
- ▲ 15 osób otrzymało skierowania do Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego w Daleszycach lub poradni leczenia uzależnień w Kielcach celem odbycia terapii w warunkach ambulatoryjnych.
- ▲ wobec 5 osób na wniosek członków rodziny zakończono postępowanie,
- ▲ wobec 4 osób zawieszono postępowanie (wyjazd z terenu Gminy Daleszyce)
- ▲ w wyniku przeprowadzonych przez MGKRPA rozmów motywujących 12 osób z własnej inicjatywy podjęło leczenie farmakologiczne.
- ▲ w wyniku przeprowadzonych rozmów motywujących 7 osób dobrowolnie pojęło leczenie odwykowe w warunkach stacjonarnych w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy.

III. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY W RAMACH PUNKTU KONSULTACYJNO TERAPEUTYCZNEGO W DALESZYCACH

Punkty konsultacyjno-terapeutyczne pełnią ważną rolę w lokalnym systemie pomocy. Ich zadaniem jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków.

Punkt konsultacyjno-terapeutyczny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu z terenu gminy Daleszyce zlokalizowany jest w Miejsko Gminnym Ośrodku Kultury w Daleszycach, ul. Chopina 25. Punkt świadczy usługi w wymiarze 3 godz. tygodniowo- w każdy wtorek.

Główne działania obejmowały pracę w grupie edukacyjno-motywacyjnej oraz w kontakcie indywidualnym z osobami :

- **uzależnionymi od alkoholu** (psychoedukacja, próba określenia aktualnie trudnej sytuacji życiowej wynikającej z picia alkoholu, motywowanie do leczenia odwykowego pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej leczenia, rozpoznawanie mechanizmów obronnych w uzależnieniu, wsparcie w trzeźwieniu po terapii),
- **sprawcami przemocy** (głównie osoby uzależnione – motywowanie do zmiany życia i zatrzymania przemocy, inne działania jw.),
- **współuzależnionymi** (psychoedukacja dotycząca choroby alkoholowej, przebieg i analiza szkód będących wynikiem picia alkoholu przez partnera lub członka rodziny, rozpoznawanie u siebie objawów współuzależnienia oraz zaburzeń w zdrowiu psychicznym i somatycznym wynikających z trwania w traumatycznej sytuacji, szukanie możliwości pomocy sobie w trudnej sytuacji życiowej)

IV. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ

▲ **Pomoc dla współuzależnionych**

Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być tzw. współuzależnienie. Współuzależnienie nie jest chorobą. Jest to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Koncentrując się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera, osoba bliska nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrole za jego funkcjonowanie, co w efekcie utrudnia konstruktywne rozwiązanie problemu.

W konsekwencji zaistniałej sytuacji rodzinnej u osób współuzależnionych mogą wystąpić istotne problemy zdrowotne: zaburzenia psychosomatyczne, emocjonalne, stresowe czy adaptacyjne. Istotne punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą całej rodziny. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii od października 2017r. zostały uruchomione porady psychologiczne dla osób współuzależnionych oraz członków rodzin osób z problemem alkoholowym. Pomoc dla współuzależnionych była prowadzona przez psychologa, certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień. Spotkania odbywały się 1 w miesiącu.

1A. Poradnictwo indywidualne i grupa wsparcia

W 2018 r. na potrzeby MGOPS prowadzone były oddziaływania terapeutyczne dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz specjalistyczne poradnictwo dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

Miały one formę spotkań indywidualnych i grupowych. Obejmowały osoby wskazane przez członków MGKRPA oraz pracowników socjalnych. Spotkania odbywały się na terenie MGOPS w Daleszycach oraz w Ośrodku Mediacji Rodzinnych mieszczącym się w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach.

Motywowanie do leczenia.

Dobłą praktyką stały się planowe i interwencyjne rozmowy indywidualne z osobami nadużywającymi alkoholu, uzależnionymi, które zostały zgłoszone przez rodziny do MGKRPA w celu objęcia leczeniem odwykowym. Ich głównym zadaniem było budowanie motywacji klientów do podjęcia dobrowolnego leczenia oraz pomoc w doborze placówki terapeutycznej uwzględniającej osobiste problemy uzależnionych.

Udzielanie wsparcia

W lutym 2018 r. powstała Grupa Wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym, spotykająca się przeciętnie 1 raz w miesiącu. Nadrzędnym celem grupy wsparcia była pomoc w kręgu osób z podobnymi problemami, a także wymiana doświadczeń i informacji ważnych w funkcjonowaniu z osobą uzależnioną.

Grupa działała w oparciu o zaakceptowany przez jej członków regulamin, miała charakter otwarty. Uczestniczyły w niej głównie kobiety: matki, żony bądź krewne osób uzależnionych. Jedno ze spotkań Grupy poświęcone było problemom prawnym w rodzinie alkoholowej i odbyło się z udziałem radcy prawnego.

Uczestniczki grupy zwracały uwagę na ukrywania problemów alkoholowych w rodzinie z uwagi na obawę stygmatyzacji w środowisku lokalnym. Inicjowały spotkania indywidualne z terapeutą, co korzystnie wpływało na ich poczucie bezpieczeństwa i otwartość.

Porady indywidualne udzielane członkom rodzin służyły budowaniu terapeutycznych strategii postępowania z uzależnionymi. Stanowiły istotny element wsparcia psychicznego.

1B. Mediacje jako forma łagodzenia konfliktów w rodzinach z problemem alkoholowym.

Na przestrzeni 2018 r. mediacjami objęto 45 osób z rodzin z problemem alkoholowym. Wśród nich były zarówno osoby dorosłe, jak również dzieci. Problemy wnoszone do mediacji miały ścisły związek z nadużywaniem alkoholu przez jednego z członków rodziny i dotyczyły również relacji z życiowymi partnerami oraz relacji rodzic-dziecko.

V. WSPIERANIE RÓŻNYCH STAŁYCH LUB OKRESOWYCH FORM SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY Z UWZGLĘDNIENIEM ELEMENTÓW PROFILAKTYKI

1. Bezpieczne Ferie 2018r.

Dnia 14 lutego 2018r. w hali ZSP w Daleszycach odbył się XIII Finał Halowego Turnieju Piłkarskiego Szkół Podstawowych „Bezpieczne Ferie 2018”. Do rozgrywek zostały zaproszone wszystkie Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Daleszyce. Cały turniej został przeprowadzony dwuetapowo. Podczas zawodów przedstawiciele Policji przeprowadzili prelekcję z zakresu profilaktyki alkoholowej oraz zasad bezpieczeństwa podczas zimowego wypoczynku, uprawiania sportów zimowych i zabaw na śniegu i lodzie jako alternatywa spędzania wolnego czasu bez używek. Policjanci zwrócili również szczególną uwagę na omówienie zasad bezpieczeństwa podczas poruszania się po drogach, przypomnieli też o konieczności noszenia odblasków. Na zakończenie zawodów wręczono puchary i dyplomy dla każdej drużyny oraz nagrody indywidualne dla wszystkich zawodników w postaci piłek i zestawów rakiet do badmintonu i tenisa stołowego. Zawody zostały zorganizowane w ramach programu „Bezpieczne Ferie” ze środków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Daleszycach.

Organizatorami w/w przedsięwzięcia byli: ZSP Daleszyce, oraz Komisariat Policji w Daleszycach.

VI DZIAŁALNOŚĆ ŚWIETLICY INTEGRACYJNO - WSPIERAJĄCEJ „PROMYCZEK”, MAJĄCEJ SIEDZIBĘ W GIMNAZJUM IM. JANA PAWŁA II W DALESZYCACH

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym jest jednym z priorytetowych zadań samorządów lokalnych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Szczególną rolę w tym zakresie odgrywa prowadzenie placówek wsparcia dziennego – świetlic socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych. W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2018 finansowano działalność Świetlicy Integracyjno- Wspierającej "Promyczek". Świetlica swoją działalność rozpoczęła w roku 2001. Jej siedziba obecnie mieści się w budynku Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Daleszycach. Placówka jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach dostosowanych do możliwości pobytu podopiecznych. Gwarantuje ona tym samym możliwość spędzania czasu wolnego od zajęć szkolnych, w tym również w czasie ferii zimowych i letnich wakacji.

Świetlica "Promyczek" znajduje się w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daleszycach. Swoje działania kieruje głównie do rodzin dysfunkcyjnych, z trudną sytuacją materialną, objętych systematyczną pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Daleszycach. Do Świetlicy uczęszczają również dzieci i młodzież z rodzin funkcjonujących prawidłowo.

Placówka wspiera rodziców mających problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez otoczenie ich dodatkową opieką wychowawczą, dydaktyczną, psychologiczną i terapeutyczną. Wszystkie przedsięwzięcia realizowane przez placówkę wzmacniają więzi rodzinne, więzi ze szkołą, ze środowiskiem lokalnym oraz kulturą i tradycjami. Służą one nie tylko dzieciom, ale również ich rodzicom wskazując im prawidłową rolę jaką powinni odgrywać w życiu rodzinnym.

Nadrzędnym aspektem pracy Świetlicy "Promyczek" jest aktywne wspomaganie rozwoju dziecka, rozwijanie jego zainteresowań poznawczych, umiejętności orientacji w otaczającej rzeczywistości oraz pobudzanie postawy twórczego reagowania na zachodzące w niej zmiany. Podopieczni Świetlicy mogą liczyć na pomoc i wsparcie emocjonalne poprzez udział w zajęciach indywidualnych, grupowych, art-terapię, muzyko-terapię, spotkania ze specjalistami.

Świetlica Integracyjno – Wspierająca w Daleszycach prowadzi także warsztaty o charakterze profilaktycznym. Są to zajęcia terapeutyczne, wspomagające rozwój emocjonalny, poznawczy i społeczny. Dostarczają one informacji o zagrożeniach wynikających z używania alkoholu, nikotyny, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Zajęcia pokazują perspektywy zdrowego życia i drogi do osobistych satysfakcji bez zażywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zapewniają opiekę wychowawczą współpracując z podmiotami, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu tego typu problemów.

Do metod wykorzystywanych podczas tego typu zajęć należą m. in.:

-krąg uczuć – wspólne siedzenie w kręgu sprzyja uważnemu słuchaniu, umożliwia kontakt wzrokowy oraz daje poczucie wspólnoty,

-burza mózgów – przyjmowanie wszystkich pomysłów bez ich oceniania pozwala na twórcze myślenie, uczy szacunku dla propozycji innych,

-praca w małych grupach – zapewnia zwiększone bezpieczeństwo w wypracowaniu rozwiązań określonego problemu,

-rysunki – uwalniają od napięć psychicznych, uruchamiają niewerbalny przekaz,

-mini wykład – służy wzbogaceniu w rzetelną wiedzę,

-odgrywanie ról i scenek – ułatwia zrozumienie innych ludzi, pozwala na wypróbowanie różnych typów zachowań, rozwija umiejętność rozwiązywania problemów.

W 2018 roku Świetlica „Promyczek” zorganizowała wiele ciekawych zajęć. Przedsięwzięcia te niejednokrotnie odbywały się poza siedzibą świetlicy i kierowane były nie tylko do jej podopiecznych, ale również do wszystkich małych mieszkańców z terenu gminy Daleszyce.

Do ważniejszych inicjatyw zorganizowanych w ramach działalności Świetlicy Promyczek należy zaliczyć:

♣ Zorganizowanie obchodów Dnia Babci i Dziadka podczas których podopieczni Świetlicy przygotowywali ręcznie robione upominki, laurki dla swoich najbliższych.

♣ **Rozstrzygnięto XV edycję konkursu "Pomóżmy dzieciom spędzić szczęśliwie wakacje" organizowanego przez Wojewódzką Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Kielcach.**

- ▲ **Zorganizowano zimowe ferie dla młodych mieszkańców z terenu gminy Daleszyce.**
- ▲ **Podopieczni Świątlicy wzięli udział w spotkaniu pod hasłem: "Aktywny Senior" - zorganizowali dla seniorów mini teleturniej pod tytułem: „Jeden z dziewczyń”,**
- ▲ **Zorganizowanie spotkania dotyczącego zagrożenia dla młodych osób jakim jest uzależnienie od telefonów komórkowych.**
- ▲ **Zorganizowanie obchodów Gminnego Dnia Dziecka.**
- ▲ **Udział w organizacji XII Jarmarku na św. Michała. Świątlica zorganizowała swoje stoisko zapraszając dzieci do wspólnej zabawy.**

We wszystkich wymienionych wydarzeniach łącznie wzięło udział ponad 200 dzieci z terenu gminy Daleszyce. Świątlica zapewniała zajęcia dla podopiecznych również w czasie wakacji.

Do zakładanych rezultatów realizacji działań podjętych przez świątlicę „Promyczek” należało przede wszystkim:

- poprawa relacji z rówieśnikami,
- przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia,
- kształtowania właściwych postaw społecznych,
- wzmocnienie więzi z rodziną/ opiekunami,
- wzmocnienie więzi ze szkołą,
- zwiększenie zainteresowania zdobywaniem wiedzy i nauką (w tym braków i zaległości w u);
- poprawienie sprawności fizycznej,
- zwiększenie kultury osobistej,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów wynikających z przebywania w grupie rówieśniczej,

- nauka radzenia sobie ze stresem,
- rozpoznawanie uczuć i emocji,
- rozwijanie działalności kulturalnej i sportowej w celu promowania wzorów trzeźwego stylu życia i zagospodarowania wolnego czasu młodzieży.

VII. Współpraca z Organizacjami Pozarządowymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych -realizowana przez UMiG Daleszyce.

W celu realizacji zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym (uwzględnionego w Harmonogramie Zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018), Zarządzeniem Nr 23/2018 z dnia 12 lutego 2018 r. Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce, ogłoszony został otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. 2018 poz. 450 ze zm.).

Nazwa zadania:

- Propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu, używek i przemocy, wsparcie działań profilaktycznych poprzez aktywne zagospodarowanie czasu wolnego, jako działania alternatywnego wobec uzależnień.

Prowadzenie dla młodzieży z terenu gminy pozalekcyjnych zajęć sportowych, zawodów promujących zdrowy styl życia, wpływających na odpowiednie kształtowanie postaw i osobowości.

- Prowadzenie programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnień oraz picia ryzykownemu i problemowemu skierowanego do różnych grup wiekowych (głównie osób dorosłych) mieszkańców gminy Daleszyce, w tym:
 - a) organizacja sportowego obozu szkoleniowo-rekreacyjnego
 - o charakterze edukacyjnym, z elementami profilaktyki.

Wysokość środków na wyżej wymienione zadania wynosiła 25 000,00 zł.

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęły 2 oferty.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło Zarządzeniem Nr 39/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce z dnia 9 marca 2018 r.

Poszczególnym oferentom udzielono dotacji w wysokości:

1) 15.000,00 zł (słownie: piętnaście tysięcy złotych) dla Miejsko-Gminnego Klubu Sportowego SPARTAKUS AUREUS Daleszyce (Umowa nr 104/2018 z dnia 19.03.2018 r.) na realizację zadania:

Prowadzenie programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnień oraz picia ryzykownemu i problemowemu skierowanego do różnych grup wiekowych (głównie osób

dorośli) mieszkańców gminy Daleszyce, w tym organizacja sportowego obozu szkoleniowo-rekreacyjnego o charakterze edukacyjnym, z elementami profilaktyki.

2) 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) dla Uczniowskiego Klubu Sportowego „SPARTA” z Daleszyc (Umowa nr 105/2018 z dnia 19.03.2018 r.) na realizację zadania:

Propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu, używek i przemocy, wsparcie działań profilaktycznych poprzez aktywne zagospodarowanie czasu wolnego, jako działania alternatywnego wobec uzależnień.

Prowadzenie dla młodzieży z terenu gminy pozalekcyjnych zajęć sportowych, zawodów promujących zdrowy styl życia, wpływających na odpowiednie kształtowanie postaw i osobowości.

Zadania zostały wykonane w terminie od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2018 roku. Termin na złożenie sprawozdania z wykonania zadań, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. 2018 poz. 450 ze zm.) upływał 31.01.2019 r. Podmioty wywiązały się z realizacji zadań.

Działaniami zostało objętych łącznie 50 osób. Zaplanowane zadania zostały wykonane przez Zleceniobiorców zgodnie z warunkami umowy, a udzielona dotacja została wykorzystana zgodnie z jej przeznaczeniem.

VIII. KOSZTY REALIZACJI PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNO-EDUKACYJNYCH Z ZAKRESU PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU, NARKOTYKÓW, PRZEMOCY I AGRESJI REALIZOWANYCH PRZEZ SZKOŁY Z TERENU GMINY DALESZYCE

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym jest jednym z priorytetowych zadań samorządów lokalnych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Szkoły i placówki opiekuńczo-wychowawcze wydają się naturalnym miejscem do realizacji działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą. Wiele zagadnień z tego obszaru jest podejmowanych w ramach pracy wychowawczej czy edukacyjnej np. w ramach realizacji edukacji zdrowotnej czy też świetlic w których realizowany jest program opiekuńczo-wychowawczy z elementami socjoterapii. Warto podkreślić, iż w pierwszej kolejności nacisk powinien być położony na wdrażanie programów o potwierdzonej skuteczności. W 2018r. na realizację programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczono kwotę: 19.220,00. Wydatkowano zaś kwotę: **19.069,40 zł.**

Programy profilaktyczne realizowane w środowiskach szkolnych na terenie gminy Daleszyce w 2018r. to głównie: „Spójrz inaczej”, „Veto wobec przemocy, alkoholu, narkotyków ” oraz „Parpusiaki”. Nadmienić należy, że programy te realizowane są przez certyfikowanych pedagogów szkolnych.

Nr	Szkoła	Kwota przyznana w 2018r.	Kwota wydatkowana w 2018r.
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Borkowie	2.000,00	1.950,00
2.	Szkoła Podstawowa w Brzechowie	1.600,00	1.600,00
3.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Daleszycach	3.720,00	3.619,40
4.	Szkoła Podstawowa w Mójczy	1.500,00	1.500,00
5.	Szkoła Podstawowa w Niestachowie	1.750,00	1.750,00
6.	Szkoła Podstawowa w Sukowie	2.500,00	2.500,00
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Sierakowie	2.000,00	2.000,00
8.	Szkoła Podstawowa w Słopcach	1.750,00	1.750,00
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczecnie	1.600,00	1.600,00
10.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Marzyszu	800,00	800,00
	Suma:	19.220,00	19.069,40

**ROZLICZENIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH WYNIKAJĄCYCH
Z REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
ZA 2018 rok.**

**I. KOSZTY UTRZYMANIA I DZIAŁALNOŚCI ŚWIETLICY INTEGRACYJNO-
WSPIERAJĄCEJ „PROMYCZEK” w tym:**

1. Wynagrodzenie Kierownika Świetlicy „Promyczek”	32.462,28
2. Pochodne od wynagrodzenia:	
- ZFŚ socjalnych	1.185,66
- fundusz pracy	981,05
- trzynastka za 2017r.	2.090,37
- składki ZUS	13.017,28
(P. Mariola, P. Reniecki , P. Maria)	
3. Wynagrodzenie nauczyciela prowadzącego zajęcia śpiewu i tańca z dziećmi w w/w świetlicy (15 godz. w m-cu)	5.400,00
4. Zajęcia socjoterapeutyczne, imprezy okolicznościowe,	

wyjazdy(teatr, kino, wycieczki krajoznawcze), wyposażenie świetlicy,	28.590,30
5. Usługi telefoniczne i internetowe	<u>783,51</u>
	84.510,45

II. KOSZTY WYNIKAJĄCE Z PROWADZENIA PORAD I KONSULTACJI DLA DOROSŁYCH ORAZ POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ DLA WSPÓLUZALEZNIONYCH

1. Stałe dyżury terapeuty uzależnień w punkcie konsultacyjnym w Daleszycach (12 godz. w m-cu)	6.340,17
2. Mediacje oraz spotkania dla osób współuzależnionych (2 razy w miesiącu)	<u>12.600,00</u>
	18.940,17

III. KOSZTY WYNIKAJĄCE Z DZIAŁALNOŚCI MGKRPA

1. Koszty za przeprowadzenie badań psychiatryczno-psychologicznych przez biegłych sądowych 32 osób w tym przez:	
- Sąd Rejonowy, Sąd Rodzinny w Kielcach - 21 osób	8.400,00
- psychiatrę i psychologa zatrudnionych przy MGKRPA w Daleszycach - 11 osób	3.520,00
2. Diety członków komisji	30.800,00
3. Szkolenia członków MGKRPA	2.901,04
4. Zakup znaczków Sądowych	800,00
5. Przesyłki pocztowe	<u>1.000,00</u>
	47,421,04

IV. POZOSTAŁE DZIAŁANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU

- Bezpieczne ferie – **2 000 zł.**
- Dotacja przekazana dla organizacji pozarządowych – **25 000 zł.**
- Środki przeznaczone na realizację szkolnych programów profilaktycznych – **19.069,40 zł.**

Dochody w 2018 roku

Plan dochodów w 2018 roku - **200.000,00**
Wykonanie dochodów w 2018 roku - **201.665,29**

Wydatki w 2018 roku

Plan wydatków w 2018 roku - **200 000,00**

Wykonanie wydatków w 2018 roku –**196.941,06**

w tym :

- wydatki bieżące **171.941,06**

- dotacja na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym zleconych dla organizacji pozarządowych - **25.000,00**.

Zakończenie

Polityka społeczna w gminie Daleszyce realizowana jest integralnie przy udziale wszystkich jednostek organizacyjnych oraz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy. Oprócz zadań wynikających z ustawowo przyjętych rozstrzygnięć realizowane są liczne projekty socjalne i środowiskowe dające wzmocnienie poszczególnym mieszkańcom gminy jak i całym grupom społecznym. Ideą prowadzenia pracy środowiskowej jest deinstytucjonalizacja czyli dążenie do wsparcia mieszkańców gminy w miejscu ich zamieszkania -szczególnie w odniesieniu do problemów niepełnosprawności, przewlekłej choroby czy podeszłego wieku oraz zjawiska samotności. Kolejny wypracowany schemat pracy z ludźmi to wyjście do środowiska i trwanie w jak najbliższym ich otoczeniu. Przykładem takiej praktyki jest wyjeżdżający do ludzi w teren samochód przystosowany do realizacji zadań na rzecz społeczności, który pełni rolę objazdowego Ośrodka Pomocy Społecznej. Dodatkowo celom projektów socjalnych przyświeca idea wsparcia rodziny i umożliwienia jej powrotu do odzyskania prężności i funkcjonowania w środowisku przy wsparciu specjalistów. W ramach tych działań powołano Ośrodek Mediacji Rodziny, którego praca przynosi wymierne skutki w pozyskaniu przez członków rodzin umiejętności porozumiewania się i komunikacji. Nadmienić należy, że praca z osobami niepełnosprawnymi przyniosła zamierzony efekt doprowadziła do utworzenia w gminie grupy wsparcia dla tych osób, a regularne spotkania z nimi wzmocniły te osoby i usamodzielniały. W przypadku seniorów praca polega na realizacji regularnych spotkań o charakterze kulturalnym ,informacyjnym, szkolącym i integracyjnym bez konieczności realizacji tych zadań w obszarze instytucjonalnym. Osoby starsze chętnie w nich uczestniczą zwracając uwagę na to, że nikt ich z tytułu wieku nie stygmatyzuje- spotkania odbywają się w różnych miejscach i instytucjach bardzo często z udziałem dzieci i młodzieży co przybiera charakter spotkań międzypokoleniowych. W sytuacjach kryzysowych o charakterze socjalno- bytowym w sposób efektywny zintegrowane jednostki organizacyjne gminy oraz powołane Centrum Wolontariatu prowadzą wspólne działania rozwiązując problemy społeczne.